VERSLAG GECOMBINEERDE RAADSCOMMISSIEVERGADERING FINANCIËN EN VEILIGHEID, BEHEER EN VERKEER, EN RUIMTE EN WONEN

Datum: 6 februari 2019
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 16.30 – 18.56 uur

Aanwezig: mevrouw K.W. Van Doesen-Dijkstra (voorzitter, D66), de dames M. Wijnja (GroenLinks), A.M.M. Schoutens (GroenLinks), A.M. Hilbers (D66) *vanaf B2*, L.L.B. Wobma (SP) *t/m B1*, I. Jacobs-Setz (VVD) t*/m B2*, G. de Vries (VVD) *B3*, I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie), K. de Wrede (Partij voor de Dieren) *B2-3*, M.E. Woldhuis (100% Groningen) *t/m B1 en B3*, M.J. Sloot (Stad en Ommeland) *B3*, J. van Deelen (Student en Stad) *t/m B1*, K.A. Uneken (PVV) *t/m B1*, de heren W.B. Leemhuis (GroenLinks), J.P. Loopstra (PvdA) *B2*, H.E.H. van Niejenhuis (PvdA), M. van der Laan (PvdA) *B3*, D.J. van der Meide (PvdA) *t/m B1*, T. Rustebiel (D66), I. Venhuizen (D66) *t/m B1*, W.H. Koks (SP) *A3 en B2*, B. de Greef (SP) *vanaf B1*, W.J. Spoelstra (VVD), T. van Zoelen (Partij voor de Dieren) *t/m B1*, M. Bolle (CDA), E.P. Bakker (100% Groningen) *B2*, L.E.J. van der Laan (Stad en Ommeland) *t/m B1*, R.F. Stayen (Stad en Ommeland) *B2*, S.R. Bosch (Student en Stad) *B2*, K. Schilder (Student en Stad) *B3*, H.A. Haaima (PVV) *B2*, B.O. Onnes (PVV) *B3*
Namens de griffie: de heer W.T. Meijer (commissiegriffier)
Namens het college: de heren P.E.J. den Oudsten (burgemeester). P.S. de Rook (D66), R. van der Schaaf (PvdA)
Inspreker: mevrouw Span (namens bewoners Pythagorascomplex)
Verslag: de heer J. Bosma

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 16.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom, in het bijzonder alle nieuwe collega's die vandaag hun vuurdoop beleven.

A.2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Rondvraag

Dhr. Koks (SP):

- Riep het college met een motie op de bekendheid en het bereik van kinderactiviteiten in vakanties te verbeteren, met name voor kinderen die in een achterstandssituatie opgroeien. Eind 2018 zou de raad worden geïnformeerd. Hoe is de stand van zaken en wat gaat het college doen?

Burgemeester Den Oudsten (namens wethouder Gijsbertsen):

- Zegt toe dat het college de raad deze maand nog op de hoogte stelt van de resultaten.

Mw. Schoutens (GroenLinks):

- Stelt mede namens PvdA, Stad en Ommeland, ChristenUnie, D66 en SP vragen over de versterking van Fazanthof in Ten Boer en de onenigheid tussen aannemer enerzijds en CVW en NCG anderzijds.
- Verzoekt het college de situatie toe te lichten. Door welke eisen haken aannemers af en wie stelt deze eisen? Ligt het aan financiering of bureaucratie? Wat doet de gemeente om bewoners te steunen? Speelt het ook in de rest van het gebied?

Wethouder Van der Schaaf:

- Deelt de grote teleurstelling over de opgetreden vertraging en hekelt dat bewoners de dupe worden.
- Is op de hoogte en blijft zich nader laten informeren.
- Licht toe dat er onenigheid is ontstaan over de eisen, de mate waarin de aannemers daaraan moeten

voldoen en de manier waarop het is georganiseerd. Een aantal aannemers dreigt af te haken.
- Antwoordt dat de legitieme persoonlijke eisen van bewoners voor aannemers struikelblokken zijn.
- Wijt het probleem vooral aan een verkeerde organisatie van het proces. De versterkingsoperatie behelst veel meer dan reguliere nieuwbouw en is ook sociaal, eigenlijk gaat het om dorpsvernieuwing. De opdracht van CVW is te eng gericht op bouwen alleen, de begeleiding moet beter verweven worden.
- Gaat op zeer korte termijn bestuurlijk met NCG en CVW praten over het fundamenteel verbeteren van het proces in het algemeen en het vlottrekken daarvan voor de Fazanthof in het bijzonder.
- Zal met de burgemeester binnenkort de Fazanthof bezoeken om met bewoners te praten, ook over hoe de gemeente hen bij zou kunnen staan.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Verloop jaarwisseling 2018-2019 (collegebrief 16 januari 2019)

Mw. Jacobs (VVD):
- Betreurt de ongeregeldheden en veroordeelt het geweld tegen hulpverleners.
- Vraagt of de arrestanten ook vervolgd en bestraft gaan worden.
- Is benieuwd of de-escalatie – in Hoogkerk succesvol – ook in Paddepoel is toegepast. Welke lessen trekt de burgemeester uit de gebeurtenissen?
- Worden de kosten (30.000 euro) op de daders verhaald en zo nee, waarom niet?
- Is benieuwd naar de uitkomsten van het onderzoek naar een centrale vuurwerkshow.
- Is tegen het invoeren van verboden wanneer dat niet strikt noodzakelijk is en hoopt dat ook vuurwerkzones meegenomen worden in het onderzoek.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):
- Sluit grotendeels aan bij de VVD.
- Is benieuwd of er een plan van aanpak komt tegen geweld richting hulpverleners.
- Kan zich voorstellen dat de aanpak van carbidschieten in dorpen anders verloopt dan in de stad.
- Voelt ervoor een aantal kleinere centrale vuurwerkshows te laten organiseren in plaats van één gemeentelijke centrale show. In Ten Boer nam het aantal incidenten erdoor af.
- Vraagt of de vuurcontainer dit jaar weer drie dagen eerder geplaatst zal worden.

Mevrouw Jongman (ChristenUnie):
- Constateert dat extra preventie en voorlichting hebben bijgedragen aan het beperkten van de schade.
- Noemt het onacceptabel dat zwaar vuurwerk en geweld is gebruikt tegen hulpverleners en bewoners. Het is een taak van de overheid om hun veiligheid te borgen.
- Vraagt of de burgemeester voldoende mogelijkheden heeft gehad om de openbare orde en veiligheid te handhaven, ook met het oog op de toekomst.

Mw. Wobma (SP):
- Constateert dat de bedreigende incidenten nog doorwerken bij buurtbewoners. In Paddepoel en Hoogkerk zijn er jongerengroepen die regelmatig voor overlast en onveiligheid zorgen.
- Onderschrijft het beter afstemmen van zorg en veiligheid, maar pleit ook voor uitbreiding naar meer gebieden, zodat een completer beeld van de achterliggende problematiek ontstaat dan alleen met een persoonsgerichte aanpak het geval is. Het gaat om risico- en versterkende factoren.
- Is benieuwd naar de analyse van de burgemeester waarom jongeren in noordelijke wijken zich al meerdere jaren tegen overheid, hulpverlening en politie keren. Wat is de voedingsbodem?

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):
- Wijst erop dat de jaarwisseling voor veel mensen en dieren onprettig en angstig is, zo blijkt uit enquêtes en ervaringen. Al weken van tevoren zijn honden bijvoorbeeld bang om uit te gaan.
- Pleit voor een verbod op het particulier afsteken van vuurwerk, met in plaats daarvan een centrale, georganiseerde en dus gecontroleerde vuurwerkshow.
- Gelooft niet dat het onmogelijk is een verbod te handhaven. De vuurwerkvrije zones werken goed. Veel mensen zullen er gehoor aan geven en dan wordt de wet ook in de praktijk de regel.
- Ziet een verbod ook als instrument om geweld met vuurwerk tegen hulpverleners te voorkomen en aan te pakken. Hulpverleners verdienen respect, dank en een eind aan vuurwerkoverlast.

- Kan zich vinden in de persoonlijke aanpak en de vragen van de SP daarover.
- Is blij dat het college aan de slag gaat met de overlast door carbidschieten.
- Vraagt aandacht voor het onderbelichte probleem van milieuvervuiling door vuurwerk. Hoe kijkt de burgemeester aan tegen een verbod en de omvang van milieuvervuiling tot die tijd?

Dhr. Venhuizen (D66):

- Is tevreden over de genomen maatregelen en sluit aan bij de vragen over de vervelende incidenten.
- Hoort graag hoeveel bewonersgroepen vuurwerkvrije zones hebben aangevraagd. Is het een succes en wordt er volgend jaar meer aandacht aan besteed?
- Is verontrust door berichten over bezit van illegaal vuurwerk en opslag thuis. Neemt dit toe en is extra inzet nodig met de regio?
- Wacht het voorstel over carbidschieten en het onderzoek naar een vuurwerkshow af.

Dhr. Van der Laan (Stad en Ommeland):

- Betreurt de incidenten in Paddepoel waardoor Groningen landelijk negatief in de schijnwerpers kwam te staan. Er is goed ingegrepen, al had het wellicht een dag eerder gekund.
- Complimenteert alle dorpen en wijken waar de jaarwisseling gewoon ordentelijk is verlopen.
- Vraagt of het gesprek met wijken waar problemen verwacht worden eerder aan zou kunnen vangen.
- Roept op beleid te ontwikkelen voor carbidschieten met oog voor de tradities in de dorpen.

Dhr. Van der Meide (PvdA):

- Looft de extra voorlichting en vraagt om uitbreiding naar alle basisscholen en wellicht meer gremia.
- Vindt het sociologische verschijnsel van anarchie rond de jaarwisseling in Paddepoel uitermate kwalijk ver gaan. De driehoek heeft goed gereageerd.
- Sluit aan bij de vraag van de SP naar fundamentele oorzaken. Betreft het een incident? Heeft Jongerenwerk voldoende geanticipeerd?
- Blijft groot voorstander van vuurwerkvrije en vuurwerkzones. Wil het college dit uitbreiden?
- Meende dat het Noorderplantsoen vuurwerkvrij zou worden. Waarom is dat niet gebeurd?

Mw. Wijnja (GroenLinks):

- Ziet de kritiek op de afwachtende houding van de overheid ten opzichte van vuurwerkoverlast elk jaar toenemen. Eigenlijk is het merkwaardig dat rond oud en nieuw alles lijkt te mogen.
- Steunt preventie, voorlichting en handhaving, maar pleit vooral het einddoel niet uit het oog te verliezen om er een gezamenlijk feest van te maken zonder consumentengeknal.
- Wijst op het voorbeeld van Rotterdam, waar vuurwerk alleen in aan te wijzen zones is toegestaan.
- Is verheugd met het succes van de vuurwerkshow in Ten Boer en roept op goed te onderzoeken welke elementen wel en niet hebben gewerkt.
- Ziet een centrale vuurwerkshow niet als de enige oplossing, maar wel als eerste stap in een reeks brede maatregelen om op de lange termijn af te stappen van consumentenvuurwerk.

Mw. Uneken (PVV):

- Hecht aan behoud van tradities en gezelligheid voor iedereen. Vuurwerkzones zijn een prima oplossing, evenals strak handhaven van afsteektijden.
- Vindt de voorgestelde aanpak symptoombestrijding. Een analyse en grondige aanpak van de probleemgroepen is nodig. Waardoor kunnen zij dit aanrichten? De-escalatie is niet de oplossing.
- Oppert andere strafmaatregelen in te zetten tegen geweld richting hulpverleners. Een centrale vuurwerkshow zal niet helpen tegen overlast en geweld van probleemgroepen.

Mw. Van Deelen (Student en Stad):

- Is ook benieuwd hoe de burgemeester aankijkt tegen het ontstaan en voorkomen van de overlast.
- Is positief over de afspraken rondom vuurtonnen en ziet graag uitbreiding waar mogelijk en nodig.
- Kijkt uit naar de uitkomsten van het onderzoek naar een centrale vuurwerkshow.

Dhr. Bolle (CDA):

- Sluit aan bij de vragen van de ChristenUnie.

Burgemeester Den Oudsten:

- Lijkt het verstandig diepgaand te spreken over hoe om te gaan met oud en nieuw, zeker daar het kabinet vorig jaar niet met een standpunt over vuurwerk is gekomen.
- Herinnert eraan dat de raad vorig jaar niet besloot tot rigoureuze maatregelen. Toch blijft het knagen. Veel mensen en dieren ervaren overlast van vuurwerk en de maatschappelijke tolerantie neemt af.

- Ziet dat sommige mensen zich een grotere vrijheid permitteren dan past binnen de wet- en regelgeving en de normale gang van zaken. Ook is de luchtkwaliteit onverantwoord slecht.
- Probeert al jaren rellen te voorkomen en de schade te beperken, met succes. De schade is veel lager dan vijftien jaar geleden.
- Noemt het ingewikkeld jarenlange tradities als vuurwerk en vreugdevuren in een keer met een verbod teniet te doen, maar voorziet wel een beweging. De richting is vooral aan de raad.
- Wil geweld tegen hulpverleners voorkomen en bestraffen. Politie en brandweer worden opgeleid voor risicovolle situaties, maar het moet zoveel mogelijk voorkomen worden.
- Zag vooral in de aanloop naar oud en nieuw de spanning oplopen met relletjes in de Voermanstraat en Hoogkerk, en probeerde dit door middel van gesprekken en maatregelen zoveel mogelijk terug te dringen.
- Lijkt de vraag hoe het kon gebeuren een uitstekend onderwerp voor een hoorzitting.
- Ziet enkele groepen jongeren in een verkeerde dynamiek terechtkomen met drugs, diefstal, vandalisme, overlast en agressiviteit.
- Vindt het merkwaardig dat sommige gezinnen enerzijds in een heel zorgvuldig zorgsysteem zitten, terwijl de overlast toch door blijft gaan.
- Antwoordt dat de meeste overlastgevers en relschoppers goed bekend zijn. Het is van belang hen door het jaar heen te volgen en dossiers bij elkaar te brengen, om te voorkomen dat zij andere mensen meenemen in overlastgevende activiteiten.
- Is terughoudend met het inzetten van de ME, maar vond het hier echt nodig. Het was gericht op het verrichten van arrestaties. Zo kan een aantal mensen op cruciale momenten uit de samenleving worden gehaald.
- Kan zich voorstellen grotere groepen te weren door middel van gebiedsverboden in de aanloop naar oud en nieuw, natuurlijk op basis van goede argumentatie.
- Hecht aan zorg voor mensen die het moeilijk hebben zodat zij weer levensgeluk vinden, maar vindt wel dat vandalisme dan moet stoppen. De hulpverlening is dan ook minder effectief. De koppeling tussen veiligheid en zorg wordt opgebouwd, maar kan nog professioneler.
- Sprak veel met jongerenwerkers en heeft bewondering voor hun tijdrovende werk. Het is logisch dat zij als vertrouwenspersonen geen namen en rugnummers doorgeven.
- Lijkt het verstandig minder ruimte te geven aan vandalisme door repressiever te opereren en te voorkomen dat het verkeerde mengsel van zorg en vandalisme kan blijven bestaan.
- Verwijst naar het collegeprogramma, waarin het voornemen staat te onderzoeken of centrale vuurwerkshow(s) een goed antwoord zijn op het verminderen van vuurwerkoverlast. Het onderzoek moet op tijd klaar zijn om te gebruiken voor de komende jaarwisseling.
- Houdt rekening met de cultuur van vreugdevuren (stad) en carbidschieten (dorpen), maar probeert het wel zo goed mogelijk te reguleren.
- Zal proberen zoveel mogelijk vuurwerkzones te laten instellen, maar verwacht ook dat de maatschappelijke vraag naar vuurwerkvrije zones zal toenemen.
- Verhaalt de kosten op daders wanneer zij bekend zijn.
- Heeft niet het signaal ontvangen dat bezit van illegaal vuurwerk toeneemt. Het is wel ernstig.

B.2. Advies commissie Hertogh inzake zuidelijke ringweg (collegebrief 20 december 2018)

Dhr. Koks (SP):

- Constateert dat de werkzaamheden weer begonnen zijn nu de inkt van het rapport amper droog is.
- Blijft hameren op openbaarheid van het rapport van de commissie-Hertogh om zelf in het openbaar politiek te kunnen wegen en beoordelen of er voldoende vertrouwen is in een goede afloop.
- Wijst erop dat professor Hertogh zelf openheid als slagingsvoorwaarde noemt bij grote projecten.
- Wil in het eindrapport lezen over een totaalplanning zodat automobilisten en bewoners weten hoe lang zij nog op bouw- en verkeersoverlast getrakteerd worden; welke voorwaarden uit het contract geschrapt zullen worden; welke boetes de aannemer krijgt opgelegd; welke extra maatregelen de overlast gaan beperken; en of de schade van vertraging vergoed gaat worden.
- Vindt het nog steeds het minst slecht denkbare plan.

Dhr. Van Niejenhuis (PvdA):

- Ziet geen verband tussen het rapport en de herstart van werkzaamheden, zoals de SP.
- Is benieuwd naar het rapport en zal het beoordelen wanneer het bekend wordt.
- Is blij dat de werkzaamheden hervat zijn, zodat de Ring zo snel mogelijk klaar is en de overlast korter duurt.
- Ziet dat er geen weg terug is en neemt genoegen met de toezegging de overlast goed te gaan monitoren en de raad daarover te informeren.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Is blij dat de verkeersafwikkeling tijdens afsluiting van de oprit zonder ongelukken en met beperkte overlast is verlopen.
- Vindt het nu zaak voor de uitvoerende partijen het contract onverkort uit te voeren.
- Hecht aan duidelijkheid over de plannen in hun totaliteit en verwacht dat in het rapport te lezen.

Dhr. Stayen (Stad en Ommeland):

- Stelt dat een eerstejaars zich nog zou schamen voor de zeven algemene aanbevelingen.
- Roept op de raad (bijvoorbeeld de fractievoorzitters) als hoogste orgaan vertrouwelijk inzage te geven in het rapport, zodat hij zijn controlerende rol op zich kan nemen.
- Constateert dat een goede projectplanning nog ontbreekt, daar delen van de bestaande brug verwijderd worden terwijl nog niet duidelijk is wanneer een nieuwe poging de Helperzoomtunnel te plaatsen gedaan zal worden. De verkeersdruk op met name de Vondellaan met veel jeugd neemt toe.
- Pleit voor effectieve communicatie met de omgeving en tussen aannemer en onderaannemers.

Dhr. Bakker (100% Groningen):

- Is als partij altijd kritisch geweest op het project.
- Vindt de conclusie en aanbevelingen veel te summier om goed te controleren en heeft onvoldoende zicht op en vertrouwen in het project.
- Krijgt geen inzage in de uitkomsten van het extra onderzoek naar de draagkracht van de ondergrond van de Helperzoomtunnel en kan niet beoordelen of deze tunnel geschikt is als eerste testcase van de hernieuwde samenwerking met de aannemer. Waarom zou het nu wel goed gaan? Wat is anders?
- Steunt het verbeteren van de communicatie met het brede publiek, maar vindt het openbaar maken van het rapport een noodzakelijke stap op weg naar betere communicatie met de raad.

Dhr. Rustebiel (D66):

- Betreurt de ontstane vertrouwenscrisis en is blij dat een oplossing in zicht lijkt en dat er weer volop gewerkt wordt. Een appel van sommige partijen om het werk stil te leggen is zeer onverstandig en zet de bereikbaarheid en leefbaarheid op het spel.
- Wil het rapport graag inzien, maar begrijpt de keuze het aan te houden zolang de gesprekken nog niet zijn afgerond. Het is onwenselijk wanneer de werkzaamheden langer stil zouden blijven liggen door openbaarmaking.
- Noemt het dubbel dat juist de strenge eisen van het college om de werkzaamheden acceptabel te maken voor inwoners mede oorzaak lijken, maar moedigt het college aan de belangen van inwoners te blijven behartigen.

Mw. De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Kan geen genoegen nemen met geheimhouding en vreest precedentwerking.
- Vraagt wat het college vond van het verzoek van de combinatie Herepoort tot geheimhouding.
- Wijst op het advies van professor Hertogh om bij grote bouwprojecten openheid te betrachten. Is het college niet geneigd te pleiten het rapport nu wel openbaar te maken?

Dhr. Bosch (Student en Stad):

- Hoort dat het advies de druk op de verhoudingen heeft verminderd. Hopelijk voorkomt de nieuwe start in de samenwerking zoveel mogelijk verdere vertraging.

Dhr. Haaima (PVV):

- Gelooft niet dat de commissie het proces zal kunnen verbeteren en verwacht verdere vertraging en een juridisch steekspel over de vele miljoenen euro's schade.
- Vindt het geheim houden van het rapport geen voorbeeld van verbeterde communicatie.
- Noemt het zeer kwalijk dat de raad in haar controlerende taak belemmerd wordt. De raad zou geïnformeerd moeten worden voordat opdrachtgever en -nemer met de adviezen aan de slag gaan.

Dhr. Bolle (CDA):

- Is ook geïnteresseerd in antwoorden op de vragen die SP in het rapport zou willen lezen.
- Vindt wel dat de werkzaamheden door moeten gaan en kan er daarom mee leven dat het rapport binnen afzienbare tijd openbaar gemaakt wordt.

Dhr. Spoelstra (VVD):

- Sluit aan bij de laatste opmerking van het CDA.
- Stelt als belangrijkste voorwaarden het verbeteren van bereikbaarheid en het beperken van overlast.
- Betreurt dat de communicatie te wensen heeft overgelaten. Zijn inmiddels gerichte verbeteracties in gang gezet?
- Denkt, in tegenstelling tot een aantal fracties, niet het beter te weten dan de commissie-Hertogh. Het is aan partijen om de neuzen dezelfde kant op te krijgen zodat de schouders er weer onder kunnen.
- Vindt dat het college de raad goed informeert met deze brief.
- Vraagt hoe reëel de wethouder de kans acht dat plaatsing van de Helperzoomtunnel nog in 2019 plaatsvindt, aangezien er nog geen treinvrije periode is verleend en er inpassingsproblemen waren.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Is blij dat partijen in vertrouwen met elkaar verder willen. Dat is beter dan een juridisch steekspel.
- Vindt de vertraging en onzekerheid lastig te verteren voor inwoners, die langer overlast en omleidingen moeten dulden. Het is belangrijk rekening te houden met die ergernis bij communicatie en compensatiemaatregelen.
- Gaat ervan uit eind maart de uitkomst van de gesprekken te kunnen beoordelen. Is dan ook echt voortgang te verwachten?
- Heeft liever dat het project de kans krijgt zich nu goed te herpakken, dan er vanuit de politiek spotlights op te zetten waardoor het belemmerd wordt.
- Hoopt op hernieuwde samenwerking en snelle voortgang, waarbij de Helperzoomtunnel als voorbeeld kan dienen van het werken volgens de aanbevelingen en handreikingen.

Wethouder De Rook:

- Herinnert aan de opdracht van de commissie-Hertogh om interventies te doen, zodat het project en de samenwerking zo snel en goed mogelijk hervat zouden kunnen worden. Daar was en is tijd voor nodig, terwijl het tegelijk erom gaat juist zo min mogelijk tijd te verliezen.
- Acht het daarom van belang dat tijdens het verbeteren van de samenwerking al zoveel mogelijk doorgewerkt wordt.
- Legt uit dat het rapport uit drie onderdelen moet bestaan: analyse, advies en implementatie. In december constateerde het college dat er tijd nodig is om goede afspraken te maken tussen opdrachtgever en -nemer over implementatie.
- Vervolgt dat publicatie van het rapport tijdens die gevoelige onderhandelingen de onderhandelingspositie negatief zou kunnen gaan beïnvloeden.
- Wilde niet zolang wachten met iets publiceren en koos er daarom voor de hoofdlijnen van het rapport naar buiten te brengen en het definitieve rapport pas na volledige afronding van de onderhandelingen.
- Benadrukt dat het rapport uiteindelijk volledig openbaar zal worden, niet alleen voor fractievoorzitters of de raad, maar voor de hele buitenwereld.
- Wijst op twee belangrijke verschillen met de grondexploitaties, waar de raad vertrouwelijk inzage krijgt in gevoelige onderdelen. De raad is hier geen opdrachtgever en er ligt geen raadsbesluit voor, wat bij grondexploitaties maakt dat het belang van inzage zwaarder weegt dan het risico op lekken.
- Vult aan dat deze openbare discussie over de gepubliceerde hoofdlijnen van het rapport erg lastig zou zijn geweest als het hele rapport vertrouwelijk ter inzage lag, omdat het dan moeilijk is het alleen over de openbare hoofdlijnen te hebben.
- Begrijpt het ongemak hierover goed. Het college handelt in de stuurgroep naar eer en geweten en in het belang van de gemeente. Wanneer er een plan van aanpak ligt, kan de raad alsnog haar controlerende taak ten volle uitoefenen.
- Vindt het ook lang duren voordat er een planning ligt, maar heeft dit helaas niet helemaal zelf in de hand. Combinatie Herepoort (CHP) moet met een planning komen die Aanpak Ring-Zuid (ARZ) toetst.

- Kan ook niet garanderen dat er eind maart een goedgekeurde planning ligt, al zijn alle inspanningen daar zeker op gericht.
- Informeert de raad natuurlijk als er in het plan van aanpak contractvoorwaarden wijzigen. Er worden geen contractvoorwaarden gewijzigd voordat de raad inzicht heeft in het complete rapport.
- Antwoordt dat maatregelen in de omgeving onverdeeld de aandacht blijven houden, hoewel dat afgelopen najaar wat achteruit is geschoven. Het college onderstreept het belang hiervan.
- Kan zich voorstellen dat er bij de presentatie van het rapport wordt aangegeven hoe met boetes omgegaan wordt, maar weet zo niet of er bedragen in het rapport staan.
- Antwoordt dat de Helperzoomtunnel als testcase is gekozen vanwege de urgentie, ook voor Groningen Spoorzone. Het is aan Herepoort om de nodige onderzoeken uit te voeren. Alle inspanningen zijn gericht op plaatsing in 2019. Bij het beoordelen van vergunningaanvragen zal de gemeente erop toezien dat het ook echt mogelijk is.
- Vindt de werkwijze van het college passen bij het pleidooi van de heer Hertogh over openheid en verwijst naar hem door voor eventuele vragen over uitlatingen in de krant. De heer Hertogh is het ook eens met de werkwijze van het college.
- Meldt dat er een nieuwe communicatieaanpak is, waarbij CHP en ARZ gezamenlijk de wijken ingaan om zichtbaar te zijn en bewoners duidelijk en op nieuwe manieren te informeren.

De collegebrief wordt op verzoek van Partij voor de Dieren, PVV, Stad en Ommeland en SP als éénminuutinterventie geagendeerd voor de raad van 27 februari 2019.

B.3. Pythagorascomplex (bespreekpunten SP en CDA 21 januari 2019)

Mw. Span (inspreker namens bewoners Pythagorascomplex):

- Diende op 9 januari 2019 een verzoek in tot het nemen van een voorbereidingsbesluit op het wijzigen van het bestemmingsplan om bebouwing van het binnenterrein uit te sluiten.
- Wijt het gedrocht van een bouwplan aan een discutabele gang van zaken vanaf 2012 met in 2014 snelle acties rond het bestemmingsplan en daarna de vergunningverlening.
- Kijkt al twee jaar aan tegen veertien zes meter hoge illegale appartementen op het krappe binnenterrein. Omwonenden ervaren veel negatieve gevolgen wat betreft leefklimaat, privacy, lichtinval, geluidsoverlast en forse waterschade aan het rijksmonument.
- Wijst erop dat bewoners zeven tot acht keer zonder resultaat met de ontwikkelaar overlegden, vergeefs probeerden de grond te kopen, 39 bezwaarschriften van tafel geveegd zagen worden en gelijk kregen bij de rechtbank en de Raad van State.
- Vindt dat de houding van de gemeente gericht is op het voorkomen van claims en roept de raad op haar controlerende taak uit te voeren.
- Verzoekt het binnenterrein gelijk te behandelen en bebouwing onmogelijk te maken, net als op alle andere binnenterreinen van de stad. Alleen zo kan de rotte kies een stadssieraad worden en dat past bij een gezond, groen en gelukkig Groningen.

Dhr. Onnes (PVV):

- Vraagt of bewoners willen dat het gebouw dat er nu staat echt verdwijnt.

Mw. Sloot (Stad en Ommeland):

- Constateert dat er meerdere communicatietrajecten met de ontwikkelaars zijn geweest. Is er de mogelijkheid opnieuw zo'n traject op te starten?

Mw. Span (inspreker namens bewoners Pythagorascomplex):

- Beaamt dat bewoners graag willen dat het gebouw verdwijnt.
- Houdt de deur richting ontwikkelaar altijd op een kier, maar verbindt wel voorwaarden aan een eventueel gesprek.

Mw. De Vries (VVD):

- Benadrukt dat het voor bewoners een jarenlang slepend drama is met veel invloed op de leefbaarheid en voor de ontwikkelaar een financiële strop. Hij heeft voor eigen risico en rekening geïnvesteerd, maar kreeg wel een vergunning en mag het een en ander verwachten van de gemeente.
- Roept de wethouder op verantwoordelijkheid te nemen door de fouten te erkennen en excuses aan te bieden.
- Begrijpt dat gewacht is met handhaving toen er nog gesprekken liepen, maar wil weten hoe de wethouder zorgt dat er nu zo snel mogelijk gehandhaafd gaat worden.

- Hoorde de wethouder eerder refereren aan beleid voor handhaving en verzoekt dat toe te sturen.
- Vraagt of het handhavingstraject inmiddels is gestart. Is de brief aan de ontwikkelaar verzonden?
- Pleit ervoor partij te worden als gemeente en mee te werken aan een oplossing. Wat is de snelste manier om het bouwwerk weg te halen?
- Is voor aanpassing van het bestemmingsplan op een manier waar bewoners en ontwikkelaar zich in kunnen vinden, bijvoorbeeld door maar één verdieping te bouwen. Over de voorwaarden zou de gemeente in gesprek moeten gaan met bewoners en ontwikkelaar.

Mw. Jongman (ChristenUnie):

- Vindt het een complex dossier met veel wijzigingen in bestemmingsplannen, waarbij oude bouwrechten zijn overgenomen, vergunningen om te bouwen, rechtszaken en vragen van bewoners of het niet anders kan.
- Zag bij een bezoek vorige week dat wat er nu staat zeker niet de schoonheidsprijs verdient.
- Verzoekt de wethouder tot het uiterste te gaan door onafhankelijke mediation te faciliteren om tot een gezamenlijk gedragen oplossing te komen. Volgens de inspreker staat de deur op een kier en in het verleden hebben partijen elkaar bijna gevonden.

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Sluit grotendeels aan bij ChristenUnie en ziet ook mediation als enige vruchtbare weg.
- Vindt aanpassing van het bestemmingsplan geen goede optie, niet alleen vanwege mogelijke planschade, maar ook omdat de ontwikkelaar gewoon een nieuw bouwplan in kan dienen dat binnen de huidige mogelijkheden past voordat de nieuwe voorbereidingsbescherming in werking treedt.
- Is benieuwd naar de handhavingsstrategie van het college ten aanzien van het illegale bouwwerk.

Mw. Schoutens (GroenLinks):

- Schrok ook van het onwenselijke bouwsel bij het bezoek vorige week.
- Sprak zich de afgelopen jaren uit voor ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid en tegen ongewenste optoppingen en uitbreidingen op binnenterreinen. Helaas stammen deze bouwvergunning en dit bestemmingsplan nog uit de tijd voordat de aangescherpte regels zijn gaan gelden.
- Spoort het college aan door te pakken met het handhavingstraject en omwonenden nauwkeurig op de hoogte te houden om het geschonden vertrouwen enigszins te herstellen.
- Is van mening dat het slechte gedrag van de ontwikkelaar niet beloond zou moeten worden door het bestemmingsplan te wijzigen en het bouwrecht af te kopen met forse planschadevergoedingen.
- Vraagt het college toe te zeggen een te verwachten nieuwe bouwaanvraag strikt binnen de grenzen van het bestemmingsplan te beoordelen en verzoeken daarvan af te wijken niet te honoreren.
- Vindt het belangrijk dat het gesprek weer op gang komt om tot een compromis te komen en ziet graag een toezegging de optie van mediation te onderzoeken en faciliteren, en de raad op de hoogte te houden van pogingen daartoe. De inspreker geeft ook aan dat de deur op een kier staat.
- Verwacht dat bewoners en ontwikkelaar het meest baat hebben bij een gezamenlijk gedragen oplossing en ziet mediation nu als de meest kansrijke optie.

Dhr. De Greef (SP):

- Vindt het rijksmonument een parel van de volkshuisvesting. Het is een fout dat hoogbouw op deze binnenplaats ooit is toegestaan, laat staan in deze vorm. Bewoners hebben dit weten te corrigeren.
- Ziet een keus tussen twee kwaden: onmenselijke hoogbouw of het afkopen van de projectontwikkelaar. SP pleit voor het laatste om recht te doen aan de leefkwaliteit.

Mw. Hilbers (D66):

- Begrijpt heel goed dat bewoners ageren. Het is duidelijk dat er iets aan de huidige bebouwing moet gebeuren.
- Steunt het spoor van het college om constructieve gesprekken te faciliteren en vertrouwt erop dat overeenstemming mogelijk is, omdat men al dicht bij een oplossing is geweest.
- Gaat er wel van uit dat iedereen zijn verantwoordelijkheid neemt met een constructieve opstelling.
- Pleit voor bestemmingsplanregels die dergelijke situaties in de toekomst voorkomen.

Dhr. Bolle (CDA):

- Vindt het huidige gebouw er niet uitzien en het mag er dus ook niet staan. Handhaving is nodig.
- Vraagt zich af of bouwen op het binnenterrein en met die hoogte überhaupt wenselijk is.
- Begrijpt de strategie van de ondernemer niet, want hij zal bekend staan als degene die zoiets lelijks

heeft gebouwd met zoveel overlast voor omwonenden.
- Is op zich voor mediation, maar heeft er weinig vertrouwen in omdat de ontwikkelaar zoveel mogelijk geld zal willen verdienen. Anders was er nu al een oplossing geweest.
- Is benieuwd hoe de wethouder aankijkt tegen het verzoek van bewoners een voorbereidingsbesluit te nemen om bouw daar onmogelijk te maken en of hij een rol ziet voor de gemeente bij mediation.

Dhr. Onnes (PVV):
- Sluit aan bij de inspreker.
- Heeft ook weinig vertrouwen in een goede afloop van mediation, anders zou het al opgelost zijn.
- Verzoekt maatregelen te nemen om de gebouwen op zo kort mogelijke termijn weg te krijgen.
- Roept op als gemeente de fouten te erkennen.
- Vindt het volbouwen van dergelijke plekken zeer ongewenst en ziet graag maatregelen in bestemmingsplannen om binnenterreinen open te houden.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):
- Kan zich goed voorstellen dat bewoners zich inspannen om welke bouw dan ook te voorkomen, omdat het altijd ten koste zal gaan van privacy en woongenot. Het past ook niet bij de huidige visie van raad en college, maar moet worden toegestaan vanwege rechtsgeldigheid.
- Bewondert wat de bewoners met hun inspanningen voor elkaar hebben gekregen.
- Vraagt of het wel mogelijk is bouw te voorkomen, zelfs met planschade.
- Verifieert of de gemeente in gebreke kan worden gesteld als handhaving niet binnen de gestelde termijn plaatsvindt.
- Wil weten hoe de planning eruitziet wanneer bewoners en ontwikkelaar er niet uitkomen.

Mw. Sloot (Stad en Ommeland):
- Complimenteert de omwonenden om hun vasthoudendheid. Zij moeten beloond worden voor hun gedrag, niet de ontwikkelaar voor het zijne.
- Steunt mediation, maar wel met een strakke en korte deadline. Komen partijen er niet uit, dan zou de gemeente over moeten gaan tot een voorbereidingsbesluit, ook al kost dat geld.
- Wijst erop dat omwonenden tienduizenden euro's verliezen in de waarde van hun huis. Eventuele claims van hun kant vallen wellicht hoger uit dan die van de ontwikkelaar.
- Vindt het hoog tijd dat de gemeente haar fouten toegeeft.

Mw. De Wrede (Partij voor de Dieren):
- Stelt dat ieder weldenkend mens zal beamen dat het huidige bouwwerk niet zou moeten kunnen.
- Heeft begrepen dat de termijn van vier weken om te handhaven is verstreken. Wanneer gaat de gemeente handhaven of waarom zou de gemeente dat anders niet doen?

Dhr. Schilder (Student en Stad):
- Sluit aan bij de ChristenUnie en ziet een onafhankelijke door de gemeente gefinancierde mediator als de meest kansrijke oplossing, maar wel met een deadline.
- Vindt het wijzigen van het bestemmingsplan onwenselijk in verband met planschade.
- Vraagt hoe de wethouder soortgelijke problemen in de toekomst gaat voorkomen.

Wethouder Van der Schaaf:
- Stelt dat de situatie met het illegale bouwsel tussen het Pythagorascomplex buitengewoon vervelend is voor omwonenden, de ontwikkelaar, raad en college. Niemand is blij met de situatie.
- Wijst erop dat de ontwikkelaar pas is gaan bouwen toen de voorzieningenrechter een verzoek om een voorlopige voorziening door bewoners afwees, niet direct nadat de vergunning was verleend.
- Vervolgt dat de uitspraken van de rechtbank en de Raad van State duidelijk maken dat het huidige bouwwerk illegaal is, maar niet duidelijk maken wat er wel mag. Het is multi-interpretabel.
- Heeft na de uitspraken het gesprek tussen ontwikkelaar en omwonenden juridisch en inhoudelijk gefaciliteerd en in overleg met beide partijen besloten de beslissing op het handhavingsverzoek van twee omwonenden voorlopig aan te houden.
- Bestrijdt dat de gemeente niet zou willen handhaven. Planschade staat los van deze handhaving, die alleen opgeschort is om de gesprekken een grotere kans van slagen te geven.
- Heeft inmiddels moeten besluiten op het handhavingsverzoek en is gestart met handhaving. De gebruikelijke eerste fase van de vriendelijke brief is overgeslagen, omdat de eigenaar op de hoogte is dat het bouwwerk moet worden afgebroken.

- Vervolgt dat de volgende fase is een termijn te stellen waarbinnen de ontwikkelaar actie moet ondernemen. De termijn is afhankelijk van de omvang van de overtreding, omdat slopen tijd kost. Er is een dwangsom aan verbonden wanneer de ontwikkelaar niet tijdig tot sloop overgaat. Dit traject is gestart en de ontwikkelaar zal niet verrast zijn door een brief met deze strekking.
- Wijst erop dat de eigenaar volledige sloop zou kunnen bestrijden, bijvoorbeeld met een nieuwe aanvraag waarbij een deel van het gebouw zou blijven staan. Het college zal dan opnieuw moeten kijken of het handhavingsbesluit standhoudt.
- Heeft afgelopen tijd zeer intensief contact gehad met omwonenden over het handhavingstraject. Twijfels over de gemeente zijn gezien de geschiedenis begrijpelijk, maar over handhaving kan geen misverstand bestaan. Het college wil dat en heeft dat ook opgestart.
- Zag gesprekken tussen omwonenden en ontwikkelaar, zowel voor als na de uitspraak van de Raad van State, als de beste manier om tot een aanvaardbaar bouwplan te komen.
- Heeft de indruk dat een gezamenlijke oplossing dichtbij was met kansrijke varianten, maar heeft ook geconstateerd dat de ontwikkelaar op cruciale momenten tekeningen niet heeft willen tonen.
- Merkt dat het gebrek aan vertrouwen tussen omwonenden en ontwikkelaar en tussen die afzonderlijke partijen en de gemeente niet dienstig is geweest, ondanks de intensieve overleggen.
- Vindt de vraag of bebouwing van het binnenterrein volgens het college wenselijk is niet relevant. Het college toetst vergunningaanvragen aan het in 2014 door de raad vastgestelde bestemmingsplan en de geldende bouwregels.
- Ziet drie opties voor de toekomst. Een eerste optie is om als gemeente flink de portemonnee te trekken door bestaande bouwrechten te beperken door planologische besluiten te wijzigen. Dit zal leiden tot een planschadeprocedure en zelfs als de helft wordt toegekend zal het gaan om forse bedragen. Dit terwijl het bouwrecht een raadsbesluit is geweest en geen fout in de uitvoering.
- Legt uit dat de ten onrechte verleende bouwvergunning geen schadeplicht met zich meebrengt. Het afbreken moet nu geschieden voor eigen rekening en risico. Dat verandert wanneer de gemeente besluit het bestemmingsplan te wijzigen en de bouwrechten in te perken of te ontnemen.
- Ziet het meest in de tweede optie, namelijk die van mediation. De afgelopen tijd zijn er zeven tot acht bijeenkomsten geweest, de helft daarvan geleid door de wethouder zelf. Het college is verre van afwachtend geweest.
- Ziet wel in dat het bij een ultieme poging eruit te komen verstandiger is een onafhankelijke mediator aan te stellen. Het college is bereid deze te betalen.
- Zal een eventuele nieuwe aanvraag van de ontwikkelaar (derde optie) buitengewoon kritisch en terughoudend beoordelen en alleen vergunnen wanneer helemaal zeker is dat het niet anders kan. Het valt te verwachten dat daarop opnieuw bezwaren en juridische procedures zullen volgen, dus is de tweede optie van mediation te verkiezen.
- Hoopt dat mediation als resultaat een bouwplan oplevert waar iedereen het over eens is. Het college is zelfs bereid planologische afwijkingen toe te staan als dat leidt tot meer tevredenheid.
- Lijkt het onverstandig als college eenzijdig een deadline te stellen voor de mediation en lijkt het beter wanneer een aangestelde mediator dat met partijen bepaalt.
- Informeert de raad uiteraard over de verdere voortgang.

De collegebrief wordt op verzoek van SP, VVD en Stad en Ommeland als éénminuutinterventie geagendeerd voor de raad van 27 februari 2019.

De voorzitter:

- Verduidelijkt dat het vernieuwde reglement van orde commissieleden de gelegenheid geeft om vragen te stellen aan insprekers.
- Sluit de vergadering onder dankzegging om 18.56 uur.